

Text om murning

att mura med lerbruk

Lerbruk har varit en mycket flitigt använt bruk i många kulturer, inte minst här i Norden.

Även i dag har den fortfarande sin plats framför allt vad det gäller ugnsmurning, men även vid andra tillfällen kan det vara bra att använda sig av lerbruk.

Bruket består av lera som bindemedel och en magringskomponent, vanligtvis sand, som redan kan finnas naturligt inblandad. I Sverige är det ytterst sällan eftersom lera man gräver upp eller köper i säck är generellt mycket fet att börja med.

Lerbruk skiljer sig från andra konventionella murbruk så som kalk- eller cementbruk genom att den inte brinner, d.v.s. det händer inga kemiska reaktioner under torktiden. Det gör den vattenlösligt, men även mycket elastisk så att den lätt kan följer rörelse som kan uppstå till ex vid olika temperaturer i en ugn. Den kan blandas i förväg och förvaras över en lång tid.

Generellt kan man utgå från att murbruk är en fet blandning. Ändå är den relativt svag jämfört med kalk- eller cementbruk. Det medför att den muras med relativt tunna fugor. Även i utemiljöer är det fullt möjligt att använda sig av lerbruk. Speciellt vid murning av fack i korsvirkeshus är lerbruk det överlägsna valet eftersom den har mycket lättare att följer konstruktionens rörelse.

All slags tegel, klinker, terrakottaplattor, betong- eller lättbetongblock kan muras med lerbruk. Till skillnad mot andra konventionella bruk kan den även användas, lika som med lerputs, i direktkontakt med organiskt material till ex trä. Många kubb- och knubbus visat lerbrukets positiva egenskaper i detta sammanhang.

Själva murtekniken skiljer sig inte nämnvärd från konventionella murtekniker. Lerbruk kan med fördel användas för tegel- eller terrakotta- eller kubbgolv.

Vid murning av eldstäder används lerbruk mycket, men kan inte rekommenderas att använda i eldstäder med en bra förbränning, dvs en hög temperatur. Det konventionella lerbruket med lera och sand inblandad klarar inte av höga temperaturer. Här blandas in magringsmedel som redan har genomgått en uppvärmningsprocess, så som tegelkross eller chamottmjöl.

De största fördelar med lerbruk är att det är billigt, lätt att kombinera med organiskt material och har inga frätande eller allergiframkallande egenskaper.